

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Освітня програма

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (українська мова і література)»

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

014.02 Мова і література

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08. 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	д.філ.н. Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	ivanna.devdiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення дисципліни є зарубіжна література ХХ століття з її характерними жанрово-стильовими рисами та ідейно-проблемними тенденціями; літературним доробком видатних письменників епохи. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «модернізм», «авангардизм», «екзистенціалізм», «постмодернізм», «потік свідомості», «втрачене покоління», «психологізм», «інтелектуалізм», «міфологізм», «архетипність», «антиутопія», «автоматичне письмо», «телеграфний стиль» та ін.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії (З. Фройд, К.-Г. Юнг, Ж.-П. Сартр, А. Камю, Р. Барт, Ж. Деріда та ін.), що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості письменників зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх аналізу з попередніми та наступними періодами. Зокрема, естетика та поезика зрілого модернізму актуалізується у площині зіставлення з художніми явищами раннього модернізму, авангардизму, реалізму тощо, література «потому свідомості» – із характерними для поезики реалізму проявами внутрішнього монологу тощо. Взяті до уваги міжлітературні контакти українських митців із європейськими майстрами слова. Як одна із форм комунікації розглядається переклад..</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета вивчення дисципліни</i> – забезпечити студентів знаннями літературного процесу ХХ століття, основних соціокультурних та естетичних особливостей доби у розмаїтті напрямів, течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.</p> <p><i>Основні цілі вивчення дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - дати уявлення про перебіг літературного процесу ХХ ст., - репрезентувати його основні етапи; ознайомити з традиціями та новаторством у художніх формах та проблематиці; представити особливості літературних напрямів, течій, стилів, їх художню цінність та загальнолюдське значення; - визначити спільні та самобутні риси літературного розвитку в країнах Європи та Америки; - навчити студентів аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поезики, які віддзеркалюють поступовий розвиток сучасної літератури, розкривають її винятковість та важливість для становлення національного та світового культуротворчого процесу; - розвивати естетичне та евристичне мислення, творчі навички та професійні здібності. 	
4. Програвні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку</p>	

суспільства.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах

ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.

ЗК 5. Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності

Фахові компетентності

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури ХХ ст., еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 9. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації і усної, і писемної ділової комунікації.

Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми літературознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 11. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Уміти визначати художні прийоми й засоби, якими послуговувався митець.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури ХХ ст., визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів зарубіжної літератури ХХ ст. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції літературознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань.

здатність визначати основні етапи літератури ХХ століття.

5. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
практичні заняття	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Восьмий	014 Середня освіта (українська мова і література)	Четвертий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практ. зан.	Самост. роб.
Тема 1. Літературні напрями, течії, школи, жанри у світовій літературі ХХ ст. Творчість Дж. Джойса.	1	2	3
Тема 2. Англійська література першої половини ХХ ст. у контексті світового літературного процесу. Творчість Д.Лоуренса.	1	2	3
Тема 3. Жанр антиутопії у світовій літературі ХХ ст. Роман О. Гакслі “Прекрасний новий світ” як антиутопія.	1		5
Тема 4. Американська література I половини ХХ ст.	1		5
Тема 5. Творчість Ернеста Гемінгвея у контексті розвитку літератури США ХХ ст.		2	5
Тема 6. Французька література першої половини ХХ ст. Творчість Ф.Моріака	1	2	6
Тема 7. Німецькомовна література першої половини ХХ ст. Філософсько-інтелектуальний роман у німецькомовній літературі ХХ ст. Творчість Г.Гессе	1		4
Тема 8. Феномен австрійської літератури. Творчість С.Цвейга.		2	6
Тема 9. Загальні тенденції розвитку зарубіжної літератури II пол. ХХ ст. Французький екзистенціалізм як літературний напрям. Творчість А.Камю	1	2	6
Тема 10. Нонконформістські тенденції у літературі США повоєнного періоду. Творчість Д.Селінджера	1	2	2
Тема 11. Роман філософської тенденції в англійській літературі 50-х років. Творчість В.Голдінга	1	2	2
Тема 12. Філософсько-інтелектуальна проза Джона Фаулза.	1	2	4
Тема 13. Літературний процес повоєнної Німеччини. Творчість Г.Белля.	1		4
Тема 14. Література Постмодернізму Феномен магічного реалізму	1		6
Загальна кількість годин		12	18
			60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система контролю знань здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів		
Вимоги до письмової роботи	Передбачена письмова контрольна робота (максимум 15 балів), в якій оцінюються теми, що виносяться на практичні заняття		

Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні допуску до іспиту враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – іспит. Форма здачі – тестування в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua. Структура тесту і розподіл балів за завдання: Підсумковий тест складається з 25 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень теоретичних знань студентів, ступінь засвоєння ними художніх творів, а також сформованості практичних навичок аналізу літературних явищ. Правильний варіант відповіді оцінюється у 2 бали. Невірна відповідь чи її відсутність – 0 балів. Максимальна кількість балів за залік – 50. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача (згідно зі встановленим графіком).

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів із зарубіжної літератури на платформах Coursera, Prometheus, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2011. 488 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhKh_stolittia/
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гречаник Н. І., Кушнерова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2008. 274 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/126.pdf>
3. Девдюк І. В. Світова література ХХ ст. Методичні рекомендації до лекцій і практичних занять. Івано-Франківськ: Сифонія Форте, 2017. 60 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Навч. посібн. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
5. Зарубіжна література межі ХІХ-ХХ та ХХ століття: підручник. За заг. ред. С.К.Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7540/Zarub.Lit_Pidruchnyk-2023_Keba.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 496 с.
7. Література Англії. ХХ ст. За ред. К. Шахової. Київ: Либідь, 1993. 398 с.

Додаткова:

8. Алхімія слова живого. Французький роман (1945-2000): навч. посіб. / авт.- упоряд. В. І. Фесенко. Київ: Промінь, 2005. 384 с.
9. Бігун Б. Постмодерністський образ світу // Вікно в світ. 1999. № 3. С. 88–96.
10. Висоцька Н. О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]. URL: <http://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/10.pdf>
11. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ — початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму : монографія. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29953>
12. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник: У 2 т. / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Богдан, 2005. Т. 1; 2006. Т. 2. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_1/
https://chtyvo.org.ua/authors/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_Entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_2/
13. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/
14. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_2/
15. Ніколенко О. М., Конєва Т. М., Орлова О. В. Основні тенденції розвитку прози ХХ століття: навчальний посібник. Полтава: АСМІ, 2010. 200 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5>

[%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf](#)

16. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001. 559 с.
17. Покальчук Ю. Латиноамериканський роман. Київ: Дніпро, 1980. 276 с.
18. Французька п'еса XX ст. Театральний авангард. Київ; Основи, 1993. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Samuel_Beckett/Frantsuzka_piesa_XX_stolittia_Teatralnyi_av_anhard/
19. Хассан Іхаб. Культура постмодернізму // Вікно в світ. 1999. № 5 (8). С. 99–111.
20. Шахова Кіра. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури [Г. Гауптманн, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс]. Київ: Юніверс, 2001.

Девдюк І.В.
професор кафедри світової літератури
і порівняльного літературознавства